Dosarul nr. 4rh-2/2024
PIGD 4-24053700-15-4rh-17052024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 aprilie 2025 or. Cantemir

Judecătoria Cahul (sediul Cantemir)
Instanța în următoarea componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Mihail Osadcii,
Grefier Ion Drangoi, Gabriela Darii,
Cu participarea:
Procurorului Lungu Valentin,
Victimei Handuca Dumitru,
Avocatului Procoavă Adrian,
În lipsa:
Făptuitorului Nemțanu Denis,
Agentului constatator Bolocan Sanda,

examinând în şedinţă de judecată publică cererea depusă de procurorul în Procuratura raionului Cantemir, Pulbere Alexandru privind revizuirea deciziei pe cauza contravențională din 18 aprilie 2024, în privința lui Nemțanu Denis învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2024 în adresa Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) a parvenit spre examinare cererea depusă de procurorul în Procuratura raionului Cantemir, Pulbere Alexandru privind revizuirea deciziei pe cauza contravențională, în privința lui Nemțanu Denis, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional.

În motivarea cererii s-a indicat că, prin hotărîrea din 29.04.2024, emisă de agentul constatator, Bolocan Sandu, din cadrul Inspectoratului de Poliţie Cantemir, faţă de Nemțanu Denis a.n. 29.08.1992 domiciliat în s. Antoneşti r. Cantemir a fost aplicată sancţiunea contravenţională, sub formă de amendă în mărime de 30 u.c, echivalentul a 1500 lei, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod Contravenţional „Vătămarea integrităţii corporale” şi art. 354 alin. (1) Cod Contravenţionale „Huliganismul nu prea grav”.

Agentul constatator a definitivat fapta contravenientului rezultând din următoarele circumstanţe: că la data de 15.04.2024 aproximativ la ora 19:00 Nemțanu Denis în str. s. Porumbeşti r. Cantemir la agresat fizic pe cet. Handuca Dumitru.

În urma efectuării verificărilor suplimentare, de către OUP a IP Cantemir, s-a stabilit că în acţiunile cet. Grigoriţă Maxim nu sunt prezente elementele contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) şi art. 354 alin. (1) Cod Contravenţional dar sunt prezente elementele infracţiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) CP, în legătură cu ce la data de 10 mai 2024 a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2024430113 în temeiul unei bănuieli rezonabile privind

săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, dosar care la moment se află în examinare la organul de urmărire penală al IP Cantemir.

În cadrul urmăririi penale cu certitudine s-a constatat că făptuitorul a comis huliganismul.

Reieşind din prevederile pct. 31 al Deciziei de inadmisibilitate a sesizării privind excepţia de neconstituționalitate a art. 476 alin. (2) din Codul contravenţional (revizuirea deciziilor agentului constatator) nr. 8 din 24.01.2020,: Judecătorul de drept comun ar putea aplica, de exemplu, regula de interpretare Actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat (legea trebuie interpretată în sensul aplicării ei, nu în sensul neaplicării). Pe baza acestei interpretări, dar şi din raţiunile care decurg din deciziile Curţii Supreme de Justiţie citate la paragraful 25 supra, (1) decizia unui agent constatator devenită definitivă prin neatacare este asimilabilă unei hotărâri judecătoreşti definitive, iar (2) termenul de „instanţă" din dispoziţiile articolului 476 alin. (2) din Codul contravenţional desemnează instanţa de judecată care poate cenzura actele agentului constatator, adică instanţa prevăzută la articolul 475 alin. (3) din Codul contravenţional. Conform art. 475 alin. (6) din Codul contravenţional, „cererea de revizuire se examinează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua". Totodată, „[...] autoritatea competentă privind revizuirea deciziilor şi a hotărârilor în cauzele contravenţionale este instanţa de judecată" (a se vedea Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 11 iunie 2014, dosarul nr.lral048/14, p. 3), rezultă că revizuirea procesului contravenţional ţine de competenţa instanţei de judecată.

Pornind de la cele expuse. În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. e) Cod contravenţional, consider că circumstanţele nominalizate înlătură procesul contravenţional, inclusiv în cazul, dacă pe acelaşi fapt este pornită urmărirea penală.

Astfel, se solicită anularea hotărîrii emise pe cauza contravenţională pornită în privinţa lui Nemțanu Denis a.n.29.08.1992 domiciliat în s. Antoneşti r-nul Cantemir, privind comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) şi art. 354 alin. (1) Cod contravenţional şi încetarea procesului contravenţional, deoarece pe acelaşi fapt este pornită urmărire penală.

Agentul constatator al IP Cantemir, Bolocan Sanda, în ședința de judecată nu s-a prezentat, printr-o cererea a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Contravenientul Nemțanu Denis în ședinţa de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul judecării cauzei, însă nu a comunicat instanței motivele neprezentării.

Instanţa conducându-se de prevederile art. 455 alin.(2) și (3) Cod contravențional, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților absente.

În ședința de judecată, procurorul a susținut integral cererea de revizuire reieșind din considerentele descrise în cerere.

Victima Handuca Dumitru în ședința de judecată a relatat că este de acord cu cererea de revizuire. Subsecvent, la întrebările avocatului Procoavă Adrian, a relatat că nu a contestat procesul-verbal cu privire la contravenţie în ordinea art. 448 Cod contravențional, a depus o plângere direct la procuratură.

Reprezentantul contravenientului Nemțanu Denis, avocatul Procoavă Adrian, a pledat pentru respingerea ca neîntemeiată a cererii de revizuire, relatând instanței că decizia agentului constatator din data de 18 aprilie 2024 emisă în cadrul procesului contravențional pornit în privința lui Nemțanu Denis în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, este întemeiată și legală, or decizia agentului constatator a rămas definitivă prin necontestare de către victimă și nici de către procuror conform prevederilor art. 448 Cod contravențional. Mai mult ca atât, temeiurile de revizuire a deciziilor și hotărârilor în cauzele contravenționale sunt expres

stipulare în art. 476 Cod contravențional, însă la caz, procurorul nu a respectat procedura de revizuire deoarece nu a indicat nici un temei legal prevăzut de norma respectivă și a pornit urmărirea penală la data de 10 mai 2024 tot pe aceleași temeiuri care au stat la baza sancționării contravenționale a făptuitorului Nemțanu Denis, fără a revizui inițial decizia agentului constatator pe cauza contravențională, care este definitivă. A mai indicat avocatul că în speță este incidentă și Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 03.11.2022, privind excepția de neconstituționalitate a articolului 476 alin.(1) Cod contravențional, care s-a expus asupra circumstanțelor de fapt similare cu cazul dedus judecății.

Audiind poziția participanților la proces în raport cu materialele cauzei, conducându-se de prevederile legale aferente examinării cauzei, instanța de judecată, consideră justificat a respinge cererea privind revizuirea hotărârii, reieșind din considerentele ce urmează.

Conform art. 475 alin. (3) Cod contravențional *Procedura de revizuire se deschide în baza cererii procurorului adresată instanţei de judecată, conform competenţei teritoriale a acestuia, sau a cererii contravenientului adresată instanţei care a judecat cauza/contestaţia sau instanţei de fond conform competenţei teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenţionale a fost emisă de autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit. b)–d). În cazul alin.(2) lit. d), procedura de revizuire se deschide la cererea Procurorului General sau a adjuncţilor lui.*

Conform art. 476 Cod contravențional (*1) Procurorul poate înainta cerere de revizuire a deciziei sau hotărârii emise în cauza contravenţională în cazul în care constată:*

a) apariţia unor fapte noi ale cauzei, ce i-au devenit cunoscute, care afectează hotărârea pronunţată;

b) descoperirea unor fapte recente care prejudiciază rezultatul cauzei;

c) identificarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

(2) Cererea de revizuire se depune în instanţa a cărei decizie sau hotărâre a rămas definitivă sau în instanţa de fond conform competenţei teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenţionale a fost emisă de autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d).

(2^1) Cererea de revizuire este însoţită de dovada de plată a taxei de timbru mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023. În cazul dat, dispoziţiile art.448 alin.(9) şi (10) se aplică în modul corespunzător.

(3) Procedura de revizuire se poate deschide în interiorul termenelor de prescripţie prevăzute la art.30, la cererea procurorului, în termen de cel mult 6 luni din momentul apariţiei unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.

Materialele dosarului denotă faptul că, la data de 18 aprilie 2024, agentul constatator, Bolocan Sanda, din cadrul IP Cantemir, a întocmit față de Nemțanu Denis, procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care l-a recunoscut vinovat pe Nemțanu Denis de săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional, agentul constatator aplicând sancţiune contravenţională, sub formă de amendă în mărime de 15 unități convenționale pentru comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional şi amendă în mărime de 15 unități convenționale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin.(1) din Codul contravenţional pentru aplicarea violenţei fizice asupra lui Handuca Dumitru.

Amenda în mărime de 750 lei a fost achitată de către contravenientul Nemțanu Denis, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 26543889 din 19 aprilie 2024, prezentat instanței de către avocatul Procoavă Adrian.

Decizia agentului constatator Bolocan Sanda din 18 aprilie 2024, nu a fost contestată de către părțile procesului contravențional conform prevederilor art. 448 Cod contravențional, fapt

confirmat în ședința de judecată de către procuror și de către victima Handuca Dumitru, astfel decizia agentului constatator asupra cauzei contravenționale a devenit definitivă la data de 03 mai 2024.

Subsecvent, la materialele dosarului este anexată și o ordonanță privind începerea urmăririi penale din 10 mai 2024, pe aceleași circumstanțe de fapt constatate în cadrul procesului contravențional pornit în privința lui Nemțanu Denis în baza art. 78 alin. (1) şi art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, care a fost sancționat contravențional cu amendă în baza deciziei agentului constatator din 18 aprilie 2024, cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul sumei de 1500 de lei (f.d.6).

La 17 mai 2024 procurorul în procuratura raionului Cantemir Pulbere Alexandru, a înaintat în instanţa de judecată o cerere de revizuire a deciziei pe cauza contravențională din 18 aprilie 2024, în privința lui Nemțanu Denis învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional (f.d.4).

Instanța reține că, potrivit prevederilor art. 7 alin.(6) Cod de procedură penală, *Hotărîrile Curţii Constituţionale privind interpretarea Constituţiei sau privind neconstituţionalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanţele de judecată şi pentru persoanele participante la procesul penal.*

Potrivit par. 55-61 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 03.11.2022, privind excepția de neconstituționalitate a articolului 476 alin.(1) Cod contravențional, Curtea a reținut *„(.....) că garanțiile instituite de articolul 21 din Constituție, care garantează principiul prezumției nevinovăției persoanei, încorporează şi dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeaşi faptă (principiul ne bis in idem).*

56. Acest drept îşi găseşte corespondenţa în dispoziţiile articolului 4 § 1 din Protocolul nr. 7 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Potrivit acestui articol, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de jurisdicţiile aceluiaşi stat pentru săvârşirea infracţiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii şi procedurii penale ale acestui stat. Aşadar, principiul ne bis in idem devine aplicabil doar în cazul unui act cu caracter definitiv care implică achitarea sau condamnarea persoanei.

57. În acelaşi timp, articolul 4 § 2 din Protocolul nr. 7 la Convenţia Europeană permite redeschiderea procesului dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunţată.

58. Curtea Europeană a reţinut că aceste condiţii sunt alternative, nu cumulative. Totuşi, în ambele cazuri, faptele nou-descoperite sau viciile fundamentale trebuiau să „afecteze rezultatul cauzei”, fie în favoarea, fie în detrimentul persoanei vizate (a se vedea cauza Mihalache v. România [MC], 8 iulie 2019, §§ 130, 133).

59. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a explicat că circumstanţele legate de cauză care există pe parcursul procesului, dar rămân ascunse judecătorului şi devin cunoscute abia după proces, reprezintă circumstanţe „descoperite recent”. Circumstanţele care privesc cauza, dar care apar numai după proces sunt circumstanţe „noi”. În concluzie, expresia „fapte noi sau recent descoperite” include noi dovezi referitoare la fapte existente anterior.

60. Conceptul de „viciu fundamental” pare să sugereze că numai o încălcare gravă a unei norme de procedură care subminează în mod sever integritatea procedurilor precedente poate servi ca bază pentru redeschiderea acestora în detrimentul persoanei acuzate, în cazul în care a fost achitată sau sancţionată. În cazurile în care redeschiderea intenţionată a procedurilor ar putea fi în favoarea acuzatului, natura viciului trebuie evaluată, în primul rând, în funcţie de

existenţa unei încălcări a drepturilor la apărare şi, deci, ca un impediment în calea bunei administrări a justiţiei (ibidem, §§ 130-133).

61. În acest context, în cauza Mihalache v. România [MC] (§§ 134-138 din hotărâre) Curtea Europeană a respins argumentul Guvernului potrivit căruia necesitatea de a asigura unificarea practicii în materie de urmărire penală este inclusă în circumstanţele excepţionale menţionate la articolul 4 § 2 din Protocolul nr. 7. Aceasta a hotărât că o nouă apreciere a situaţiei de fapt în lumina legii aplicabile nu poate fi echivalată cu descoperirea unui „viciu fundamental" în cadrul procedurii precedente"[1]

Subsecvent potrivit par. 62-68 din Hotărârea Curții constituționale precitată, *„(...), 62. Curtea notează că stabilirea unui termen de contestare a deciziei de sancționare contravențională urmărește respectarea principiului securității raporturilor juridice. În acest context, Curtea Europeană a subliniat că principiul certitudinii juridice este inerent dreptului de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeaşi faptă. Pentru a nu fi încălcat, remediul trebuie să funcționeze astfel încât să fie clar când o decizie devine definitivă. (a se vedea Mihalache v. România [MC], § 115).*

63. Curtea reține că Codul contravențional reglementează mecanismul de control al legalității deciziilor de sancționare contravențională. Astfel, atât persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, cât și victima au dreptul să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile şi deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească.

64. În acest sens, Codul contravențional prevede că decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale emisă fie de agentul constatator [articolul 448 alin. (1)], fie de către procuror în cauza contravențională [articolul 396 alin. (5)] poate fi contestată în termen de 15 zile de la data emiterii acestei decizii sau, după caz, de la data înmânării ei. Termenul de 15 zile este stabilit şi pentru contestarea hotărârilor judecătoreşti contravenționale, fiind calculat de asemenea de la data pronunțării sau de la data înmânării copiei hotărârii judecătoreşti [articolul 468 alin. (1)].

65. Aşadar, <u>Curtea reține că o decizie de aplicare a sancțiunii contravenționale sau o hotărâre judecătorească contravențională devine definitivă fie prin necontestare în termenul stabilit, fie prin epuizarea căilor ordinare de atac stabilite de articolele 448 alin. (1) şi 468 alin. (1) din Cod</u>. <u>Prin urmare, Codul contravențional stabilește în mod clar momentul în care o decizie de aplicare a sancțiunii contravenționale sau o hotărâre judecătorească contravențională devine definitivă</u>"

66. Curtea constată că motivul de revizuire, aşa cum a fost reglementat de legislator la articolul 476 alin. (1) din Codul contravențional, urmărește să corecteze o problemă de încadrare juridică a faptei comise de către făptuitor, i.e. din contravenție în infracțiune.

67. Curtea admite că pot exista situații în care acțiunile făptuitorului au fost investigate şi sancționate potrivit Codului contravențional, deşi acestea trebuiau investigate şi sancționate prin prisma Codului penal. Pentru asemenea situații legislatorul a prevăzut posibilitatea remedierii problemei de încadrare juridică până ca decizia să devină definitivă. De exemplu: (i) procurorul este în drept să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Naţional Anticorupţie, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârşirea contravenţiilor şi, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravențional sau să atace decizia agentului constatator în instanţa de judecată (articolul 396

[1] https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_19_2022_33g_2022_rou.pdf

alin. (31)); (ii) dacă necesitatea recalificării faptelor a apărut la etapa examinării cauzei, agentul constatator trebuie să trimită materialele procurorului sau ofiţerului de urmărire penală competent [articolul 424]; (iii) dacă în procesul contravenţional autoritatea competentă constată că fapta considerată contravenţie a fost săvârşită în condiţii care o plasează sub incidenţa legii penale, dosarul se remite neîntârziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competenţă [articolul 449 alin. (1)]; (iv) victima sau reprezentantul acesteia, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale [articolul 448 alin. (1)]. Suplimentar, Curtea menționează că procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat dacă pentru acelaşi fapt este pornită urmărirea penală (articolul 441 alin. (1) lit. e)).

68. Prin urmare, Curtea reține că Codul contravențional stabileşte mai multe remedii ordinare care permit atât autorităților competente, cât şi victimei contravenției ***să reacționeze inclusiv la cazurile de încadrare juridică greșită a faptei, până la devenirea definitivă a actului de aplicare a sancțiunii contravenționale."***[2]

Așadar, Curtea Constituțională în mod explicit a relatat că revizuirea unei decizii în cauza contravențională urmează a fi efectuată de către procuror până la devenirea definitivă a actului de aplicare a sancțiunii contravenţionale, adică la caz, procurorul urma să înainteze cererea de revizuire a deciziei agentului constatator până la data definitivării actului de aplicare a sancțiunii contravenționale lui Nemțanu Denis, care a survenit la 03 mai 2024, invocând temeiul că a fost pornită urmărirea penală, or, doar în aceste circumstanțe când procesul contravențional este în faza inițială sau în derulare, se utilizează prevederile art. 441 alin. (1) lit. e) Cod contravențional, care statuează că procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care, pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală.

Astfel, instanța va reține ca întemeiate argumentele avocatului Procoavă Adrian că la caz, procurorul ignorând prevederile legale a pornit urmărirea penală la data de 10 mai 2024 fără a dispune întâi revizuirea deciziei agentului constatator cu indicarea temeiurilor ce urmau să stea la baza revizuirii conform prevederilor art. 476 alin.(1) Cod contravențional.

În concluzie, analizând argumentele invocate în cererea de revizuire înaintată de procurorul în Procuratura raionului Cantemir, Pulbere Alexandru, și în vederea respectării principiului *ne bis in idem* instanţa consideră necesar de a respinge cererea de revizuire a deciziei agentului constatator Bolocan Sanda, cu privire la contravenție în privința cet. Nemțanu Denis, pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional pe motiv că pentru aceleiași fapte la 10 mai 2024 de către OUP a IP Cantemir a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2024430113.

În conformitate cu prevederile art. art. 475-477, Cod contravențional, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge cererea procurorului în Procuratura raionului Cantemir, Pulbere Alexandru privind revizuirea deciziei pe cauza contravențională, în privința lui Nemțanu Denis învinuit în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 78 alin. (1) și 354 alin.(1) Cod contravențional, ca neîntemeiată.

---

[2] https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_19_2022_33g_2022_rou.pdf

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Sud sediul Central Cahul prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) în termen de 15 zile.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Mihail OSADCII**